Çocuklarda (8-11 Ya?) Alg?lanan Stres Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklarda (8-11 Ya?) Alg?lanan Stres Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18991

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklarda (8-11 Ya?) Alg?lanan Stres Ölçe?i (ÇASÖ), 8 ila 11 ya? aral???ndaki çocuklar?n ya?ad?klar? stresi sübjektif olarak de?erlendirmeyi amaçlayan bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, orijinal bir stres ölçüm arac?n?n Türk kültürüne ve diline uygun hale getirilmesi amac?yla **uyarlama** çal??mas? olarak Oral ve Ersan (2017) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, çocuklar?n günlük ya?amlar?nda kar??la?t?klar? durumlar? ne s?kl?kla stresli olarak alg?lad?klar?n? dörtlü Likert ölçe?i üzerinden de?erlendirmelerine olanak tan?r. Elde edilen veriler, çocuk ruh sa?l??? ve geli?im alanlar?nda stres yönetimi programlar?n?n geli?tirilmesine temel olu?turmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Stresi, Alg?lanan Stres, Psikolojik Ölçme, Uyarlama, 8-11 Ya?, Stres Yönetimi, Psikometri

Yazarlar

Tuncay Oral, Cemile Ersan

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, 8 ila 11 ya? aras?ndaki okul ça??ndaki çocuklar?n kendi ya?amlar?nda deneyimledikleri ve sübjektif olarak de?erlendirdikleri **stres düzeylerini** geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, çocuklar?n stres kaynaklar?n? ve bu kaynaklara verdikleri tepkileri belirleyerek, erken müdahale gerektiren durumlar? tespit etmeye yard?mc? olmay? hedefler.

Uyarlama çal??mas? ise, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk popülasyonunda da korundu?unu kan?tlamak ve böylece Türkiye'deki ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere kullan?ma haz?r, kültürel aç?dan uygun bir araç sunmakt?r.

Yap?

Çocuklarda Alg?lanan Stres Ölçe?i, bireyin çevresel taleplerle ba?a ç?kma yetene?i konusundaki de?erlendirmesini yans?tan **alg?lanan stres** (Perceived Stress) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bili?sel de?erlendirme süreçleri ile yak?ndan ili?kilidir ve stresin objektif varl???ndan ziyade, bireyin olaylar? ne kadar kontrol edilebilir, öngörülebilir ve tehdit edici olarak alg?lad???na odaklan?r.

Ölçek maddeleri genellikle çocuklar?n okul, aile, arkada?l?k ili?kileri ve ki?isel beklentiler gibi temel ya?am alanlar?ndaki zorluklarla ne kadar s?k kar??la?t?klar?n? ve bunlara kar?? ne kadar çaresiz hissettiklerini sorgulamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Oral ve Ersan (2017) taraf?ndan yürütülen **Türkçe uyarlama** çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek üzere genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Uyarlama çal??malar?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de tutarl? olup olmad??? incelenir.

ÇASÖ'nün geçerlik bulgular?, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? alg?lanan stres yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermelidir. Ayr?ca, ölçe?in di?er ilgili psikolojik yap?larla (örne?in, kayg? veya depresyon) olan ili?kileri de **ölçüt geçerli?i** kapsam?nda incelenmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farkl? ko?ullara kar?? tutarl?l???n? ifade eder. Uyarlama çal??mas?nda güvenirlik genellikle **iç tutarl?l?k** (Internal Consistency) katsay?s? (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemleri ile incelenmi?tir.

Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçekteki maddelerin birbirleriyle tutarl? oldu?unu ve tek bir yap?y? ölçtü?ünü gösterir. Oral ve Ersan'?n çal??mas?, ÇASÖ'nün 8-11 ya? grubundaki Türk çocuklar? için yeterli düzeyde güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu do?rulam??t?r.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?n?n bir parças? olarak, ölçe?in orijinal yap?s?n?n korunup korunmad???n? test etmek amac?yla faktör analizi yap?lm??t?r. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? ve bu boyutlar?n **alg?lanan stres** kavram?n? ne ölçüde temsil etti?ini ortaya koyar.

Genellikle, orijinal ölçek yap?s?n?n Türk kültüründeki çocuklar?n stres alg?lar?na uygunlu?unu de?erlendirmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) tercih edilir. Bu analizler, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu?unu netle?tirir ve uyum indeksleri (CFI, TLI, RMSEA) arac?l???yla modelin veriyle ne kadar iyi uyum sa?lad???n? gösterir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: Dörtlü Likert Ölçe?i. Cevap seçenekleri frekansa dayal?d?r.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama çal??mas?), Orijinal dil (Belirtilmemi? ancak genellikle ?ngilizce veya ilgili Avrupa dili).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Çocuklar (Ö?renciler)

Ya? Grubu: 8-11 Ya? Aral???

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki çe?itli ilkö?retim okullar?nda e?itim gören 8-11 ya? aral???ndaki çocuklardan olu?an bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Örneklem büyüklü?ü ve demografik da??l?m, psikometrik analizler için yeterli düzeyde tutulmu?tur.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i. Çocuklar?n kendilerine ait stres alg?lar?n? rapor etmeleri istenir.

Derecelendirme Sistemi:

1 = Hiç
2 = Bazen
3 = S?k S?k
4 = Her Zaman

Anahtar Kelimeler

ÇASÖ, Okul Ça?? Çocuklar?, Alg?lanan Stres, Psikolojik Test, Faktör Yap?s?, Psikometri, Öz Bildirim

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: toral@pau.edu.tr (Tuncay Oral için)

?leti?im Adresi: Pamukkale Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Denizli (Tahmini Kurumsal Ba?l?l?k)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için genellikle yazar veya yay?nc?dan izin al?nmas? gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi üzerinden yazar Tuncay Oral ile ileti?ime geçilebilir.

Ücret: Akademik uyarlama çal??mas? oldu?u için, ölçe?in kendisinin kullan?m? genellikle ücretsizdir, ancak orijinal ölçe?in kullan?m ko?ullar? incelenmelidir.

Test Y?l?: Türkçe uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l? **2017**'dir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Oral, T. ve Ersan, C. (2017). Çocuklarda (8-11 Ya?) Alg?lanan Stres Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlama çal??mas?. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 37* (1), 419-428.

Makalenin çevrimiçi ba?lant?s?: sefad.selcuk.edu.tr

Çocuklarda (8-11 Ya?) Alg?lanan Stres Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynakta ölçek maddeleri aç?kça belirtilmemi?tir. Maddelerin tam içeri?i için yukar?da belirtilen referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Derecelendirme seçenekleri a?a??daki gibidir:

1 = Hiç
2 = Bazen
3 = S?k S?k
4 = Her Zaman

ARABPSYCHOLOGY.COM